

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Кафедра теорії і практики початкової освіти

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ

підготовки бакалавра

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму 6.010102 «Початкова освіта»

(шифр і назва напряму)

**Спеціалізація – «Англійська мова», «Інформатика», «Музика»,
«Хореографія»**

Факультет підготовки вчителів початкових класів

Слов'янськ – 2014 р.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО КАФЕДРОЮ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

УКЛАДАЧІ ПРОГРАМИ:

Дичко В. В. – доктор біологічних наук, професор кафедри здоров'я людини та фізичного виховання.

Дичко О. А. – кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри здоров'я людини та фізичного виховання.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Шейко В. І. – проректор з науково-педагогічної роботи, доктор біологічних наук, професор СумДПУ ім. А. С Макаренка.

Зінов'єв О. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри МПСД факультету фізичного виховання ДВНЗ «ДДПУ».

Обговорено та рекомендовано до видання
науково-методичною радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“ 24 ” березня 2015 р.

Протокол № 1

ВСТУП

Навчальна програма вивчення дисципліни «Фізична культура з методикою навчання» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.010102 Початкова освіта.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та практичне застосування фізичної культури в початковій школі.

Міждисциплінарні зв'язки курсу: психологія, вікова психологія, фізіологія, вікова фізіологія, анатомія, історія фізичної культури.

Програма навчальної дисципліни містить **5 змістових модулів:**

Змістовий модуль 1. Фізичне виховання в системі освіти.

Змістовий модуль 2. Теорія і методика розвитку рухових здібностей.

Змістовий модуль 3. Фізичне виховання дітей початкової школи.

Змістовий модуль 4. Планування у фізичному вихованні.

Змістовий модуль 5. Позаурочні форми занять з фізичного виховання в початковій школі.

1. Мета й завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Фізична культура з методикою навчання» є формування у здобувачів початкової освіти, системи теоретико-методичних знань у галузі теорії та методики фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Фізична культура з методикою навчання» є:

– формування загального обсягу базових і спеціальних знань пов'язаних з організацією та проведенням навчально-виховного процесу;

– забезпечити теоретичну і практичну підготовку з ТМФВ здобувачів початкової освіти до професійної діяльності.

– сприяти розвитку творчого світогляду, вихованню педагогічного мислення та формування системи спеціальних знань.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- теоретико-методичні основи організації фізичного виховання в установах системи фізичного виховання;
- основи побудови процесу навчання руховим діям і розвитку фізичних якостей;
- зміст, засоби та методи фізичного виховання в початковій школі;
- управління процесом фізичного виховання в початковій школі;
- соціально-освітні та програмно-нормативні засади фізичного виховання;
- теоретико-методичні аспекти фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.

уміти:

- творчо використовувати отримані знання з ТМФВ при вирішенні педагогічних, навчально-виховних, науково-методичних завдань;
- визначати завдання фізичного виховання;
- володіти основами методик навчання руховим діям та розвитку фізичних якостей;
- володіти методами наукових досліджень з проблем ТМФВ;
- моделювати конспекти уроків з фізичної культури згідно з типовою програмою, сучасними вимогами для різних груп населення, соціальними установами суспільства;
- складати документацію з фізичного виховання.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 90 годин / 2,5 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фізичне виховання в системі освіти.

Теорія і методика фізичного виховання як наукова і навчальна дисципліна. Основні поняття системи фізичного виховання.

Методи, принципи та засоби системи фізичного виховання в початковій школі.

Структура навчання руховим діям. Форми організації занять фізичними вправами.

Змістовий модуль 2. Теорія і методика розвитку рухових здібностей.

Сила і методика її виховання.

Витривалість і методика її виховання.

Швидкість і методика її виховання.

Гнучкість і методика її виховання.

Спритність і методика її виховання.

Змістовий модуль 3. Фізичне виховання дітей початкової школи.

Фізичне виховання дітей молодшого шкільного віку.

Змістовий модуль 4. Планування у фізичному вихованні

Планування і контроль у фізичному вихованні початкової школи. Технологія розробки документів планування з фізичного виховання початкової школи.

Змістовий модуль 5. Позаурочні форми занять з фізичного виховання в початковій школі.

Форми занять з фізичного виховання у режимі навчального дня. Позакласні заняття з фізичного виховання.

3. Рекомендована література

Базова

1. Круцевич Т. Ю. Теория и методика физического воспитания / Т. Ю. Круцевич. – Том 1-2. Киев : Олимпийская литература, 2003.
2. Лоза Т. О. Кредитно-модульна система оцінки знань студентів з теорії і методики фізичного виховання / Т. О. Лоза, Л. І. Прокопова. – Навчальний посібник. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2007.
3. Платонов В. М. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения / В. М. Платонов. – Киев : Олимпийская література, 2004.
4. Прокопова Л. І. Курс лекцій з теорії і методики фізичного виховання / Л. І. Прокопова. – Навчальний посібник. – Ч. І. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2001.
5. Прокопова Л. І. Курс лекцій з теорії і методики фізичного виховання / Л. І. Прокопова. – Навчальний посібник. – Ч. ІІ. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2005.
6. Прокопова Л. І. Практикум для студентів спеціальності “Фізичне виховання” [для факультетів фізичної культури педагогічних університетів] / Л. І. Прокопова. – Методичні рекомендації. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2007.
7. Прокопова Л. І. Практикум для студентів спеціальності „Олімпійський і професійний спорт” [для факультетів фізичної культури педагогічних університетів] / Л. І. Прокопова. – Методичні рекомендації. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2007.
8. Прокопова Л. І. Оцінювання навчальної та наукової діяльності студентів з теорії і методики фізичного виховання за кредитно-модульною системою / Л. І. Прокопова, Т. О. Лоза. – Навчальний посібник. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2007.

9. Прокопова Л. І. Курс лекцій з теорії і методики фізичного виховання / Л. І. Прокопова, М. Б. Чхайло. – Навчальний посібник. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2009.

Додаткові рекомендовані джерела

1. Ашмарин Б. А. Теорія і методика фізичного виховання / Б. А. Ашмарин. – М. : Просвещение, 1979.

2. Ашмарин Б. А. Теорія і методика фізичного виховання / Б. А. Ашмарин. – М. : Просвещение, 1980.

3. Арєф'єв В. Г. Фізична культура в школі / В. Г. Арєф'єв, Г. А. Єдинак. – Кам'янець-Подільський : Абетка – НОВА, 2001.

4. Бакатов В. Заліково-бальна система в оцінці контрольних вправ і державних тестів України учнів загальноосвітньої школи / В. Бакатов. // Молода спортивна наука України. Зб. наук. статей галузі фізичної культури і спорту. – Львів. – ЛДІФК, 2003. – Т. 2. – С. 141 – 146.

5. Барановська П. Сучасна модель оцінювання досягнень учнів : переваги і недоліки / П. Барановська. // Рідна школа. – 2000. – № 7. – С. 48 – 50.

6. Бичук О. І. Фізкультурно-оздоровча робота в школі / О. Ї. Бичук. – Навчальний посібник. – Луцьк : Надстир'я, 1997. – 144 с.

7. Бокарев Ю. Г. Возможное направление работы / Ю. Г. Бокарев. // Физическая культура в школе. – № 6. – 1991. – С. 3 – 8.

8. Вайнбаум Я. С. Дозирование физических нагрузок школьников / Я. С. Вайнбаум. – М. : Просвещение, 1991. – 64 с.

9. Вовченко И. И. Оценка уровня соматического здоровья детей младшего школьного возраста / И. И. Вовченко, И. Ю. Берестецкая. // Фізичне виховання і культура здоров'я у сучасному суспільстві. – Луцьк : Медіа, 1999. – С. 602 – 605.

10. Вільчковський Е. С. Фізичне виховання в дитячому садку / Е. С. Вільчковський. Методичний лист. – К. : Радянська школа, 1971. – 63 с.

11. Гилен Т. Ю. Возрастные особенности механизмов адаптации сердечно-сосудистой системы у школьников к физическим нагрузкам / Т. Ю. Гилен. // Возрастные особенности физиологических систем детей и подростков: Тез. Всесоюзн. конф. – М. :– 1990 – С. 62.
12. Державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України / За ред. М. Д. Зубалія. – К., 1997. – 36 с.
13. Дитина. Програма виховання і навчання дітей дошкільного віку. – К. : Освіта, 1993. – 270 с.
14. Закон України „Про фізичну культуру і спорт”. Книга вчителя фізичної культури: Довідково-методичне видання / Упоряд. С. І. Операйло та ін. – Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – С. 41.
15. Земцова В. Підготовка фахівців у сфері збереження і зміцнення здоров'я як важливий напрямок фізкультурної освіти / В. Земцова. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації. – Вінниця, 2004. – С. 283 – 292.
16. Кулачківська С. Є. Методичні рекомендації до програми виховання дітей дошкільного віку „Малятко” / С. Є Кулачківська, С. О. Ладивір та ін. – К. : СП „СВЕНАС”, 1993. – 254 с.
17. Курамшин Ю. М. Теория и методика физической культуры : Учебник / Под ред. Ю. М. Курамшина. – М. : Советский спорт, 2003.
18. Линець М. М. Основи методики розвитку рухових якостей / М. М. Линець. – Львів : Штабар, 1997. – 207 с.
19. Лукьяненко В. П. Современный урок физической культуры // ФК, образование, тренировка. – № 2. – 1999. – С. 23 – 24.
20. Лях В. І. Оцінка успішності з фізичної культури / В. І. Лях, М. Мейсон, Ю. А. Копилов // Фізична культура в школі. – 1999. – № 1. – С. 8.
21. Матвеев А. П. Методика физического воспитания с основами теории / А. П. Матвеев, С. Б. Мельников. – М. : Просвещение, 1991.
22. Минаев Б. Н. Теорія і методика фізичного виховання / Б. Н. Минаев, Б. М. Шиян. – М. : Просвещение, 1989.

23. Основи здоров'я і фізична культура / Навчальна програма для 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. – К.– 2001. – 112 с.
24. Пшенична Л. В. Реформування вищої освіти і науки України у вимірі Болонського процесу (документи і матеріали) / Л. В. Пшенична. – СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2005. – 32 с.
25. Платонов В. Н. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте / В. Н. Платонов. – Київ : Олимпийская литература, 1997.
26. Прокопова Л. И. Методика проведения легкоатлетических видов в школе / Л. И. Прокопова. – Методические рекомендации. – Сумы : СумДПУ им. А. С. Макаренка, 1990.
27. Прокопова Л. И. Организация и проведение соревнований по легкой атлетике в школе / Л. И. Прокопова. – Методические рекомендации. – Сумы : СумДПУ им. А. С. Макаренка, 1990.
28. Романенко В. А. Диагностика двигательных способностей / В. А. Романенко. – Донецк : ДонНУ, 2005.
29. Физическая культура в детском саду. Типовая программа. – М. : ФиС, 1984. – 48 с.
30. Холодов Ж. К. Практикум по теории и методике физического воспитания и спорта: Учеб. пособие [для студ. высш. учеб. заведений физ. Культуры] / Ж. К. Холодов, В. С. Кузнецов. – 2-е изд., стер. – М. : Издательский центр „Акадмия”, 2005. – 480 с.
31. Цільова комплексна програма „Фізичне виховання – здоров'я нації”. Книга вчителя фізичної культури : Довідково-методичне видання / Упоряд. С. І. Операйло та ін. – Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – С. 80.
32. Шматкова А. І. Типова програма диференційованого заліку з фізичного виховання для студентів вищих педагогічних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / А. І. Шматкова, Н. Д. Шошура та ін. – Додаток до комплексної робочої програми для вищих педагогічних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. – Суми : РВВ СумДПУ, 2001. – 66 с.

33. Шматкова А. І. Фізичне виховання. Семінарські заняття відповідно до комплексної робочої програми для вищих педагогічних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / А. І. Шматкова. – Методичні рекомендації. – Суми : СумДПУ, 2001. – 64 с.

34. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів / Б. М. Шиян. – Навчальна книга. – Ч. 1. – Тернопіль : Богдан, 2001.

35. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів / Б. М. Шиян. – Навчальна книга. – Ч. 2. – Тернопіль : Богдан, 2001.

36. Ялович В. Т. Психологічні передумови формування педагогічних здібностей вчителів фізичної культури / В. Т. Ялович. – Луцьк : Вежа, 1998. – 146 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік – 6 семестр

5. Засоби діагностики успішності навчання

- 1) усні опитування на практичних заняттях;
- 2) перевірка виконання практичних завдань;
- 3) перевірка результатів виконання індивідуальних завдань;
- 4) перевірка контрольних і тестових завдань.